

SMJ 60 år – Jubileumstävlingen

1998-08-21 • Område: 60-årsjubileet

SMJ firade sitt 60-årsjubileum med inbjudna gäster lördagen den 24 oktober 1998. Evenemanget utspelade sig i klubblokalen med en tävling, i vilket gästerna deltog med sina medhavda tågsätt i ett trafikspel på SMJ:s anläggningen.

På kvällen intogs en buffé i en närliggande lokal. Som traditionen påbjuder vid sådana tillfällen hölls därvid en mängd tal med tillbakablickar på det som varit och utblickar mot framtiden. SMJ förärades också många fina gåvor från de inbjudna klubbarna och modellrallarna.

Tävlingens syfte

SMJ har som tradition att inte bara bygga modelljärnväg utan också regelbundet utnyttja densamma för trafikspel. Detta brukar vara en mycket trevlig (jmf. bridge eller schackspel) aktivitet. För att engagera de inbjudna gästerna anordnades därför en i mj-världen litet annorlunda tävling med trafikspel som viktig ingrediens. Syftet var också att slå ett slag för denna gren av hobbyn.

Tävlingen gick ut på att visa bästa HO-tåg i trafik på banan. Tonvikten lades därvid inte bara på tågets utseende och modellenlighet utan också på köregenskaperna under trafikspelet. Goda köregenskaper innebär bl.a. säker strömupptagning, jämn gång, förmåga att hålla sig kvar på spåret och tillförlitliga koppel - kort sagt ett tåg som var bäst ur alla aspekter.

Tävlingen stod öppen för alla inbjudna gästerna men däremot inte för SMJ:s medlemmar. SMJ hade förhoppningen att åtminstone de gäster som representerade någon av landets HO-klubbar skulle delta med vardera minst ett tågsätt. Denna förhoppning infriades över förväntan. Deltagarlistan förtecknar de deltagande gästerna och respektive tågsätt.

Tävlingsbestämmelser

Såväl 2-räls likströmståg som dekoderutrustade (DCC) digitaltåg fick delta i tävlingen. Då tävlingen genomfördes i trafik på SMJ:s anläggning, måste tågsätten fylla vissa krav på bl.a. maximal tåglängd för att få hinderfrihet vid stationerna och förmåga att passera anläggningens minsta kurvradii. Vidare ställdes vissa krav på koppelplacering för att möjliggöra lokrundgång vid vändning av tåg.

Tävlingens genomförande

Tävlingsobjekten lämnades in och registrerades i klubblokalen under förmiddagen. Detta var nödvändigt för att "bedömningsgruppen" skulle hinna bekanta sig med objekten innan trafikledningen placerade ut dem i lämpliga utgångslägen, varifrån de så småningom skulle försvinna ut i trafiken på banan.

Varje tågsätt bedömdes utifrån SMJ i förväg fastställda bedömningsgrunder. Dessa innehöll olika kriterier på såväl utseende som funktion samt poängnormer för dessa kriterier.

Tävlingen började vid 13-tiden med en "förenklad trafik kurs" för de tävlande gästerna, vilka själva skulle ombesörja trafiken. Gästerna fick således agera lokförarbiträde respektive tågklarararbiträde men med benäget bistånd och diskret övervakning av SMJ:s ordinarie personal. (I vissa fall blev nog rollerna ombytta till allmän förnöjelse för de drabbade.)

Trafikkursens syfte var endast att ge nödtorftig kunskap om principerna för SMJ:s trafikspel. Gästernas trafikskicklighet ingick inte i tävlingen.

Trafiken tog sin början och flöt - liksom vissa deltagares svett-pärlor - ganska bra. De deltagande tågsätten tog sig igenom i stort sett enligt tidtabellen och i regel med alla hjul kvar på spåret. En och annan tävlande visade prov på den knäsvaghet som känne-

tecknar en aktör med ansvar för tågvägar, tågmöten, växelgator och annat som kan ställa till förtret. I huvudsak höll sig dock även de tävlande "kvar på spåret".

Under det att trafikspelet fortlöpte gjorde bedömningsgruppen sina iakttagelser på hur tågsätten betedde sig i trafiken. Tågen framfördes enligt "SMJ:s ordinarie tidtabell nr 80-2". Denna tidtabell liknar de stora järnvägarnas dito i så motto att tågen framföres olika långa sträckor och med varierande gångtid. I en tävling medför detta dessvärre ett ofrånkomligt avsteg från den fullständiga millimeterrättvisan. Dessbättre föreföll detta dock inte bekymra de tävlande.

Efter avslutad körning sammanträdde bedömningsgruppen för att jämföra sina iakttagelser och utkora de tre bästa tågsätten. Detta visade sig vara betydligt svårare än väntat, då alla tävlingsekipagen hade hög kvalitet med i vissa fall mycket små och delikata skillnader. Gruppen konstaterade att den grannliga uppgiften skulle underlättats om fler än tre priser stått till förfogande.

Några kommentarer från de tävlande:

- Detta var ett nytt och intressant grepp i tävlingar.
- Kan vi få se era regler och använda dessa i någon egen tävling?
- Detta borde upprepas om inte varje år så kanske vartannat år!

I SMJ:s stadgar anges att "SMJ skall verka för spridning av kunskaper och färdigheter inom hobbyn, såväl till medlemmarna som till andra enskilda och grupper." I överensstämmelse härmed är det ett nöje för SMJ att här redovisa de bedömningsgrunder som användes under jubileumstävlingen, liksom vissa kommentarer till dessa kriterier. SMJ vill därvid särskilt understryka att tävlingsbestämmelserna får ses som ett försök. Erfarenheterna från tävlingen visar att de använda kriterierna kan behöva utvecklas och förfinas i olika avseenden. Envar är därvid välkommen att bidra med innovationer och hugskott!

Ett stort tack till alla tävlingsdeltagare och andra gäster som med sitt deltagande ville förgylla denna jubileumstillställning.

Många HO-rallare hade mött upp denna dag. Bland "de stora och kända" märktes främst det manstarka gänget från SWB i Västerås, de flitiga veteranerna från Skövde, Gävlegänget samt de skickliga modellrallarna från Göteborg. Därifrån kom också den outtröttlige och högproduktive Rutger Friberg som dagen till ära medbringade ett maffigt Dm3-lok med matchande malmvagnar och givetvis alla tänkbara elektroniska finesser.

Bland talarna vid den avslutande buffén fanns bl.a. Lennart Welander (före detta SMJare som senare blev SJKs förste sekreterare). Lennart klargjorde turerna kring SMJ:s roll som "fadder" till Svenska Järnvägsklubben. Gert Ekström (intendent vid Tekniska museet) bjöd på några inträngande reflektioner om mj-hobbyns

innersta väsen och spin-off-effekter i samhällslivet.

Slutligen så meddelades det från modelljärnvägsinspektionen att Saxnora-Mohällarne Järnväg har fortsatt trafik tillstånd i ytterligare 60 år.